

28/2025.

ELŐTERJESZTÉS

**Pétfürdő Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testületének
2025. február 27-i testületi ülésére**

Tárgy: A 28/2025.(I.23.) számú képviselő-testületi határozat visszavonása

Előterjesztő: Béni Norbert polgármester

Előkészítő: Szabóné Czifra Melinda jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A Képviselő-testület a 2025. január 23-ai ülésén tárgyalta a Közterületek elnevezése című előterjesztést.

Az anyag tárgyalását megelőzően 2024. december 19-étől az elnevezni kívánt közterületekről a Hirdetményt Jegyző asszony közzétette a Polgármesteri Hivatal hirdetőtábláján, a település honlapján, valamint a Hivatal hivatalos Facebook oldalán.

Az elnevezésekkel kapcsolatban észrevétel nem érkezett, csakúgy, mint az előterjesztésben hivatkozott 2016. évi elnevezés alkalmával sem, melyben szerepelt a Micsurin köz. Igaz, akkor a Képviselő-testület a közterületet nem nevezte el, azért került sor a januári betérjesztésre.

Az ülést követően 2025. február 6-án Budai László humán bizottsági nem képviselő tagtól kaptuk a mellékelt javaslatot, melyet ez alkalommal ismételten megköszönök.

Természetesen elfogadva az MTA állásfoglalását, javaslom a 28/2025. (I.23.) számú határozat visszavonását.

Tájékoztatásul közlöm, hogy Jegyző asszony a javaslatban és a már említett 2016-os javaslatban szereplő neveket 2025. február 14. napjával Hirdetményezte, melyre várjuk az egyén javaslatokat.

Pétfürdő, 2025. február 14.

Béni Norbert
polgármester

Határozati javaslat

Pétfürdő Nagyközség Képviselő-testülete
8105 Pétfürdő, Berhidai út 6.

Pétfürdő Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete 2025. február 27-i ülésén meghozta a

.../2025.(II.27.) számú képviselő-testületi
h a t á r o z a t – o t:

Pétfürdő Nagyközség Önkormányzati Képviselő-testülete a 28/2025. (I.23.) számú határozatát visszavonja.

P é t f ü r d ő, 2025. február 27.

Béni Norbert
polgármester

Szabóné Czifra Melinda
jegyző

Tisztelt Elnökasszony!

Az MTA állásfoglalása a következő:

"Micsurin.

Orosz-szovjet botanikus, növénynevelő (1855–1935). Bár pályája korai szakaszának szakmai teljesítményét elismerik, az 1920-as évek végétől a liszenkoizmus-micsurinizmusra hivatkozva az elméletével és gyakorlatával ellentétes nézeteket képviselő tudósokat ellehetetlenítették, börtönbe zárták vagy kivégezték a kommunista diktatúra idején. Önkényuralmi rendszer megalapozásában, kiépítésében, fenntartásában közvetlenül nem vett részt, ugyanakkor neve közvetlenül utal, összekapcsolódik az önkényuralmi rendszer idején történetekre."

Forrás:

https://mta.hu/data/dokumentumok/hatteranyagok/akademiai_szabalyozasok/osszefoglalo_XX_szazi_onkenyuralmi_rendszerek_b.pdf

Ezen állásfoglalás alapján jogszabályba ütközik a névadás, ha megnézzük a 2011. évi CLXXXIX. számú, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény 14. § (2) bekezdését:

A 13. § (1) bekezdés 3. pontjában meghatározott közterület, illetve közintézmény nem viselheti

- a) olyan személy nevét, aki a XX. századi önkényuralmi politikai rendszerek megalapozásában, kiépítésében vagy fenntartásában részt vett, vagy
- b) olyan kifejezést vagy olyan szervezet nevét, amely a XX. századi önkényuralmi politikai rendszerre közvetlenül utal.

(3) Ha a helyi önkormányzat döntése során kétség merül fel a tekintetben, hogy a közterület neve megfelel-e a (2) bekezdésnek, arról beszerzi a Magyar Tudományos Akadémia állásfoglalását.

Forrás: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100189.tv>

Ivan Vlagyimirovics Micsurin (1855–1935) a szovjet agrártudomány egyik meghatározó alakja volt, aki a növénynevelés területén végzett kísérleteivel szerzett hírnevet. Az ő módszerei és nézetei a szovjet agrárpolitikával összhangban álltak, különösen a sztálini időszak idején, amikor a tudományt gyakran ideológiai keretek között értelmezték. Micsurin eredményei, például az új gyümölcsfajták kinemesítése, valóban jelentős tudományos értéket képviseltek. Ugyanakkor munkásságát részben a Lisenko-féle áltudományos nézetek legitimizálására használták fel, amelyek komoly károkat okoztak a szovjet és nemzetközi mezőgazdaságban is.

Társadalmi megítélése

Micsurin neve szorosan összefonódott a szovjet ideológiával, így a történelmi megítélésében fontos szerepet játszik az a kérdés, hogy milyen mértékben kapcsolható össze munkássága a politikai manipulációval. Habár maga Micsurin elsősorban tudós volt, neve ma már elválaszthatatlan a szovjet időszak emlékeztetpolitikájától, amely a tudományos eredményeket gyakran ideológiai fegyverként használta.

A közterület-elnevezés kérdése

Egy közterület elnevezése mindig üzenetértékkel bír: az adott személy nevét viselő utca, tér vagy park egyfajta elismerésként szolgál, és a közösség értékrendjét tükrözi. Magyarországon, ahol a szovjet korszak öröksége sok helyen megosztó, egy ilyen névadás felvetheti annak a veszélyét, hogy a társadalom egyes rétegei ezt a múltbéli elnyomó rendszerrel való azonosulásként értelmezik. Ez különösen akkor problematikus, ha az adott személyt olyan vitatott eseményekkel vagy ideológiákkal hozzák kapcsolatba, amelyek Magyarország történelmében fájó sebeket hagytak.

Összegzés

Micsurin tudományos eredményei önmagukban kétségtelenül figyelemre méltók, azonban közterület elnevezése esetén figyelembe kell venni annak történelmi, társadalmi és politikai kontextusát. Egy ilyen döntés a társadalmi emlékeztetpolitikát is alakítja, ezért érdemes alapos vita tárgyává tenni, hogy az adott közösség hogyan értékeli Micsurin örökségét, és milyen üzenetet szeretne közvetíteni a jövő generációi felé.

Kérem, hogy újra kerüljön a testület elé a köztér elnevezésének ügye.

Az én javaslatom a következő:

1. *Stefanovits János köz,*

ha nem akarunk személyről elnevezni közterületet, mivel Pétfürdőn mintha ódzkodna ettől a mindenkori képviselő-testület, akkor a

2. *Major köz* vagy

3. *Majorság köz*

nevet is javaslom további lehetőségként. Ilyen nevű közterületekre van példa más településeken is.

INDOKLÁS

Stefanovits János a modern korban újranevelődő település fontos alakja. Befolyásos közéleti, illetve gazdasági szereplő, a pétfürdői kulturális élet, valamint a helyi oktatás (a tanyasi iskola!) fontos mecénása. A közsájon Micsurinnak nevezett terület a Stefanovits major területének egy részét képezte, ettől a helytől nem messze állt a Stefanovits-"kastély", vagyis a majorság épülete. A pincéje megvan a mai napig. Ennek a Majorságnak állítana emléket a másik két javasolt név. Egyébként ezen a területen van hasonló, múltat őrző névadás: Szőlőskert utca.

Stefanovits kiemelkedő személyiségének alátámasztására néhány forrást idézek:

Stefanovits János földbirtokos, Várpalota—Pétfürdő.

1880-ban szül. Sáregresen. Iskolázása után apjánál tanulta meg a gazdálkodást, 1904-ben a berhidai Rostás-pusztán gazdálkodott és malombérlő is volt. **A család 1909-ben Pétre költözött.** Előbb kereskedelmi műmalmuk és 100 hold bérletük volt. Most 600 m. holdaagazdasága van. Állattenyésztéssel is foglalkozik. A világháborúban két évig a szerb fronton teljesített szolgálatot. Akormányzótól elismerésben részesült vitézi telek adományozásáért. **Pétfürdő iskolájának a megalapítója, és 17 év óta fenntartója, ezért kultuszminiszteri elismerést kapott.** — Községi képviselő, megyebizottsági tag. A mezőgazdasági bizottság elnöke volt. A Várpalota és Vidéke Takarékpénztárigazgatósági tagja. Neje: Pfeifer Margit, gyermekei: Sarolta, (vitéz Pullay Rudolf őrnagy felesége), és Rózsa Erzsébet (Martini Albert rep. főhadnagy felesége).

https://adt.arcanum.com/hu/view/MagyarVarosokVarmegyekMonografiata_023/?query=pétfürdő+stefanovits&pg=875&layout=s

PÉTFÜRDŐ. Péti tógazdasági és kereskedelmi rt. (1919.) Megye: Veszprém. Előbbi székhelye Veszprém volt. 1926. júl. 17-én magába olvasztotta a Várpalotavidéki rakp. rt.-ot. **ALAPTŐKE:** 64.750 P 925 drb 70 P-s részvényben. (Alakult 1 m K tőkével, 1920-ban 17 5 m K-ra, 1922-ben 2 m K-ra emelve. 1926. ápr. 12-én a felértékelésnél 52.500 P-ben megállapítva, 1926. júl. 17-én 175 drb rv.-nyel 64.750 P-re emelve.) **IGAZGATÓSÁG:** Herczeg Imre, Hegedűs Kálmán, Polákovits István, **Stefanovits János, Stefanovits Jánosné.**

https://adt.arcanum.com/hu/view/MagyarCompass_1937_2/?query=pétfürdő+stefanovits&pg=222&layout=s

1931:

Végre egy szerencsés molnár.

Még a háború előtt került Stefanovits János Pétfürdőre (Várpalota mellé) vízimolnárnak. A híres Mészáros-féle turbinás nagymalmot vásárolta meg. Később megvette a péti pusztát is. Minden vállalkozása nagyszerűen sikerült. Lassan Várpalota környékén nem volt olyan vállalkozás, amiben vezető szerepet ne játszott volna. **Egyik várpalotai banknak és a péti halgazdasági részvénytársaságnak is elnöke és főrészvényese** volt már, amikor a székesfehérvári Sörház malmot kibérelte és a vilonyai bőrgyárnál nagy érdekltséget vállalt. Ezzel az utolsó két vállalkozással azonban olyan rosszul járt, hogy rövid pár év alatt mindene zár alá került. Már úgy volt, hogy a dobot megütik a vagyona felett és a tönk szélére jut, amikor jelentkeztek nála a péti ammóniákgyár alapítói és a vasút mellett elterülő földjeiből 200 holdat megvásároltak tőle a péti patakvíz jogával együtt annyért, amiből minden adósságát rendezni tudta, mégpedig úgy, hogy az eladósodása előtti vagyonát értékben teljesen megmentette, mert az üzemen kívül került malom és a hatalmas ammóniákgyár részére igénybevett 200 hold föld helyett kezébe kerültek a **gazdag halállományú 300 hold kiterjedésű péti halastó összes részvényei.** De jó lenne, ha a molnárok nagy része ilyen szépen megúszhatná a bajokat!

https://adt.arcanum.com/hu/view/BME_Molnaroktaria_1931/?query=pétfürdő+stefanovits&pg=212&layout=s

Pétfürdő, 2025. 02. 06.

Tisztelettel:

Budai László

Pétfürdő Nagyközség Képviselő-testülete
8105 Pétfürdő, Berhidai út 6/C.

Pétfürdő Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2025. január 23-i ülésén meghozta a

28/2025.(I.23.) számú képviselő-testületi
h a t á r o z a t – o t:

Pétfürdő Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 3. pontja szerinti feladatkörében eljárva új közterületek elnevezéséről **2025. április 1-jei hatállyal** a következők szerint rendelkezik:

a 1759/33 helyrajzi számú „kivett közút” ingatlanak a Micsurin köz megnevezést adja.

A Képviselő-testület

a) felkéri a jegyzőt, hogy e határozat közzétételéről a közterületek elnevezésének, az elnevezés megváltoztatására irányuló kezdeményezés és a házszám-megállapítás szabályairól szóló 7/2023.(III.31.) önkormányzati rendelet 5. § (2) bekezdésében meghatározottak közvetlen értesítéséről, valamint az új közterületi elnevezés címnyilvántartásban történő átvezetéséről gondoskodjon.

b) felkéri a polgármestert, hogy az utcanév tábla elhelyezéséről gondoskodjon.

Határidő: a) pontra: 2025. március 30.

b) pontra: 2025. március 30.

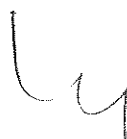
Felelős: a) pontra: Szabóné Czifra Melinda jegyző

b) pontra: Béni Norbert polgármester

P é t f ü r d ő, 2025. január 23.

Béni Norbert
polgármester

Szabóné Czifra Melinda
jegyző

HIRDETMÉNY

A közterületek elnevezése, valamint a házszám-megállapítás szabályairól szóló 20/2023.(III.31.) önkormányzati rendelet 8.§-a értelmében az érintett lakosság véleményének kikérése, összesítése a jegyző feladata. A tervezett névváltozásra a helyi érdekeltségű civil szervezet, illetve bármely helyi lakos észrevételt tehet.

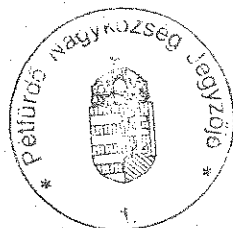
A javasolt elnevezéseket az alábbiakban teszem közzé. Az **észrevételek** 2025. március 14-én 12.00 óráig **tehetők meg**

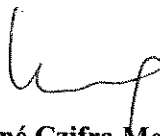
a) **postai úton a Pétfürdői Polgármesteri Hivatal Pétfürdő, Berhidai út 6/C. címre vagy**

b) **elektronikus úton az onkormanyzat@petfurdo.hu, vagy jegyzo@petfurdo.hu e-mail címre.**

sor-szám	terület	helyrajzi szám	területi jelleg	jelenlegi elnevezés	javasolt elnevezés
1.	„Micsurin” utcája	1959/33	belterület	nincs elnevezés	Stefanovits János köz Major köz Majorság köz Stefanovits major Stefanovits köz

Pétfürdő 2025. február 14.

Szabóné Czifra Melinda
jegyző